

UPRAWNIENIA DO ULGOWYCH PRZEJAZDÓW KOLEJĄ W KOMUNIKACJI KRAJOWEJ

TABELA Nr 1 – na podstawie ustaw:

- 1) z dnia 20 czerwca 1992r. o *uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz. U. z 2002r. Nr 175, poz. 1440 z późn. zm.),
 2) z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) **wg stanu na dzień 9 kwietnia 2008r.**

Lp.	Uprawnieni do ulgi	Wymiar ulgi (w %) tylko przy przejazdach w klasie drugiej, na podstawie biletów:							Dokumenty poświadczające uprawnienia do ulgowych przejazdów ¹⁾
		jednorazowych					miesięcznych imiennych		
		w pociągach:							
		osob.	posp. ²⁾ TLK ²⁾	Ex	IC	EC	osob.	posp.	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Dzieci w wieku do 4 lat	100	100	100	100	100	-	-	Dokument stwierdzający wiek dziecka.
2.	Funkcjonariusze Straży Granicznej: 1) umundurowani – w czasie wykonywania czynności służbowych związanych z ochroną granicy państwowej, konwojowaniem osób zatrzymanych, służbą patrolową oraz kontrolą ruchu granicznego, 2) w czasie wykonywania czynności służbowych związanych z ochroną szlaków komunikacyjnych o szczególnym znaczeniu międzynarodowym przed przestępczością, której zwalczanie należy do właściwości Straży Granicznej	100	100	100	100	100	-	-	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, właściwego komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej
3.	Funkcjonariusze celni w czasie wykonywania czynności służbowych kontroli celnej w ruchu granicznym	100	100	100	100	100	-	-	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu czynności służbowych kontroli celnej w ruchu granicznym, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez ministra właściwego ds. finansów publicznych, dyrektora izby celnej albo właściwego naczelnika urzędu celnego
4.	Umundurowani funkcjonariusze Policji w czasie konwojowania osób zatrzymanych lub chronionego mienia, przewożenia poczty specjalnej, służby patrolowej oraz udzielania pomocy lub asystowania przy czynnościach organów egzekucyjnych	100	100	100	100	100	-	-	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego Policji, właściwego komendanta wojewódzkiego (stołecznego) Policji lub właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) i rejonowego Policji.
5.	Żołnierze Żandarmerii Wojskowej oraz wojskowych organów porządkowych, wykonujący czynności urzędowe patrolowania i inne czynności służbowe w środkach transportu zbiorowego	100	100	100	100	100	-	-	1) dla żołnierzy Żandarmerii Wojskowej (ŻW): a) legitymacja żołnierza zawodowego Żandarmerii Wojskowej (ŻW) i odznaka identyfikacyjna żołnierza zawodowego lub b) legitymacja żołnierza niezawodowego ŻW i odznaka identyfikacyjna żołnierza niezawodowego oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego ŻW; 2) dla żołnierzy wojskowych organów porządkowych: a) legitymacja żołnierza zawodowego lub b) książeczka wojskowa z aktualnym wpisem o odbywaniu nadterminowej zasadniczej służby wojskowej lub zasadniczej służby wojskowej oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez właściwego dowódcę (komendanta) garnizonu lub właściwego dowódcę JW.

¹⁾ **dokumenty (lub ich rodzaje) wymienione w Tabeli Nr 1.** zostały określone w rozporządzeniach:

- a) Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2002r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 179, poz. 1495; z późn. zm.),
- b) Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 marca 2008r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 56, poz. 340), oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2001r. w sprawie legitymacji i odznak identyfikacyjnych żołnierzy Żandarmerii Wojskowej (Dz. U. z dnia 31 grudnia 2001r. Nr 157, poz. 1848), (poz. 2 – 5, 9),
- c) Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2007r. w sprawie legitymacji cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych (Dz. U. z 14 lutego 2007 r. Nr 24, poz. 153) – dot. poz. 13 i 14,
- d) Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1997 r. w sprawie zakładów kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 104, poz. 664, z późn. zm.)

²⁾ pociągi wg taryfy pospiesznej *Tanie Linie Kolejowe (TLK)*, uruchamiane przez „PKP Intercity” S.A.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
6.	Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży: 1) osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji ³⁾ , albo 2) osobie niewidomej Opiekunem może być osoba pełnoletnia, a przewodnikiem osoby niewidomej – osoba, która ukończyła 13 lat, albo pies – przewodnik	95	95	95	95	95	-	-	Jeden z dokumentów osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji³⁾ , o którym mowa w poz. 11. Jeden z dokumentów osoby niewidomej, o którym mowa w poz. 12, stwierdzający inwalidztwo, niezdolność do pracy albo niepełnosprawność z powodu stanu narządu wzroku.
7.	Dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia oraz studenci dotknięci inwalidztwem lub niepełnosprawni do ukończenia 26 roku życia – wyłącznie przy przejazdach z miejsca zamieszkania lub z miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny – i z powrotem	78	78	78	78	78	78	78	1) dla dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym: a) legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego, b) legitymacja szkolna dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych, lub c) legitymacja szkolna albo studencka wraz z jednym z dokumentów wymienionych w pkt. 2; 2) dla dzieci i młodzieży nieuczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym: a) legitymacja osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia, wystawiona przez uprawniony organ, b) legitymacja osoby niepełnosprawnej, wystawiona przez uprawniony organ, c) wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do jednej z grup inwalidów, d) orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy albo całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji, e) orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy albo całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji, 3) przy przejazdach do i z jednostek udzielających świadczeń zdrowotnych albo pomocy społecznej bądź organizujących turnusy rehabilitacyjne, wraz z jednym z dokumentów wskazanym w pkt. 1 i 2, wymagane jest zaświadczenie (zawiadomienie, skierowanie) określające odpowiednio: a) termin i miejsce badania, leczenia, konsultacji, zajęć rehabilitacyjnych, zajęć terapeutycznych albo pobytu w ośrodku wsparcia, domu pomocy społecznej lub na turnusie rehabilitacyjnym; b) potwierdzenie stawienia się na badania, konsultację, zajęcia rehabilitacyjne, zajęcia terapeutyczne.
8.	Jedno z rodziców lub opiekun dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych – wyłącznie przy przejazdach w relacjach określonych w poz. 7.	78	78	78	78	78	-	-	1) dokumenty dziecka określone w poz. 7 pkt. 1–3 – jeżeli przejazd odbywany jest wraz z dzieckiem; 2) zaświadczenie wydane przez przedszkole, szkołę, szkołę wyższą, ośrodek lub placówkę o charakterze oświatowym, albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą, albo zaświadczenie (zawiadomienie, skierowanie), o którym mowa w poz. 7 pkt 3 – jeżeli przejazd odbywany jest po dziecko lub po jego odwiezieniu.
9.	Żołnierze odbywający niezawodową służbę wojskową ⁴⁾ , z wyjątkiem służby okresowej i nadterminowej oraz osoby spełniające obowiązek tej służby w formach równorzędnych	78	78	78	-	-	-	-	Wojskowy dokument osobisty (książeczka wojskowa), z aktualnym wpisem o odbywaniu niezawodowej służby wojskowej

³⁾ za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji należy również uważać osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym i inwalidę I grupy (jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do tej grupy nie utraciło mocy)

⁴⁾ **tj. żołnierze odbywający:**

- zasadniczą służbę wojskową, w tym służbę kandydacką w Oddziałach Prewencji Policji, Straży Granicznej lub w Biurze Ochrony Rządu;
- służbę zastępczą,
- służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych, tj. pobierających naukę w:
  - wyższej szkole wojskowej (podchorążowie),
  - szkole chorążych wojskowych (kadeci),
  - podoficerskiej szkole zawodowej (elewi),
  - orkiestrze,
- zajęcia wojskowe (dot. studentów szkół morskich i akademii morskich) lub przeszkolenie wojskowe,
- ćwiczenia wojskowe.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
10.	Emeryci i renciści oraz ich współmałżonkowie, na których pobierane są zasiłki rodzinne <i>- 2 przejazdy w roku</i>	37	37	37	-	-	-	-	Zaświadczenie wydane przez: 1) terenowe jednostki Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, 2) regionalne komisje emerytów i rencistów NSZZ „Solidarność”, 3) Niezależny Krajowy Związek Zawodowy w Polsce „Solidarność Weteranów Pracy”, 4) Zarząd Główny i oddziały terenowe Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów „Solidarność – 80”, 5) wojewódzkie i regionalne rady weteranów pracy Ogólnopolskiego Porozumienia Zw. Zaw., 6) Niezależny Związek Przyszłych i Obecnych Emerytów i Rencistów „Weterani Pracy”, 7) oddziały wojewódzkie Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Resortu Spraw Wewnętrznych, 8) zarządy i koła Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego, 9) okręgowe sekcje emerytów i rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego, 10) Związek Zawodowy Pracowników Najwyższej Izby Kontroli, 11) Komisję Krajową i zarządy regionów Chrześcijańskiego Związku Zawodowego „Solidarność” im. Księdza Jerzego Popiełuszki, 12) zarządy wojewódzkie Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa Rzeczypospolitej Polskiej, 13) oddziały wojewódzkie Związku Żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego, 14) terenowe jednostki Krajowego Związku Emerytów i Rencistów Służby Więziennej - dla osób uprawnionych należących i nienależących do tych organizacji. Zaświadczenie okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.
11.	Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji ⁵⁾	49	37	37	37	37	-	-	Jeden z nw. dokumentów: 1) wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów, 2) wypis z treści orzeczenia: wojskowej komisji lekarskiej, komisji lekarskiej podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) albo Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów, 3) orzeczenie lekarza orzecznika ZUS albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji, 4) orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji, 5) zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji, 6) wypis z treści orzeczenia: lekarza rzeczoznawcy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) lub komisji lekarskiej KRUS, stwierdzające niezdolność do samodzielnej egzystencji, 7) zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji, 8) legitymacja emeryta – rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalno-rentowy podległy MSWiA lub Ministrowi Sprawiedliwości, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa bądź uznaniu niezdolności do samodzielnej egzystencji, 9) legitymacja emeryta – rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa bądź uznaniu niezdolności do samodzielnej egzystencji, 10) legitymacja emeryta –rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa bądź uznaniu niezdolności do samodzielnej egzystencji, 11) legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ. Dokumenty wskazane w pkt. 1 – 8 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.
12.	Osoby niewidome, jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji	37	37	37	37	37	37	37	1) jeden z dokumentów, o którym mowa w poz. 11 pkt. 1-10, stwierdzający inwalidztwo II grupy lub całkowitą niezdolność do pracy, z powodu stanu narządu wzroku , albo 2) legitymacja osoby niepełnosprawnej stwierdzająca umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku lub oznaczona symbolem przyczyny niepełnosprawności „04-O” . Dokumenty bez zdjęcia okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.

⁵⁾ za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji należy również uważać osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym i inwalidę I grupy (jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do tej grupy nie utraciło mocy)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
13.	Cywilna niewidoma ofiara działań wojennych uznana za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji	78	78	-	-	-	-	-	Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych, z wpisem o niezdolności do samodzielnej egzystencji, wystawiona przez organ rentowy.
14.	Cywilna niewidoma ofiara działań wojennych uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy ^{*)}	37	37	37	37	37	37	37	Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych, z wpisem o całkowitej niezdolności do pracy, wystawiona przez organ rentowy.
15.	Przewodnik towarzyszący w podróży cywilnej niewidomej ofierze działań wojennych:								Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych:
	1) uznanej za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji	95	95	-	-	-	-	-	1) o której mowa w poz. 13,
	2) uznanej za osobę całkowicie niezdolną do pracy	95	95	95	95	95	-	-	2) o której mowa w poz. 14
	Przewodnikiem osoby niewidomej może być osoba, która ukończyła 13 lat, albo pies – przewodnik								
16.	Dzieci w wieku powyżej 4 lat do rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	37	37	37	-	-	-	-	1) dokument stwierdzający wiek dziecka; 2) zaświadczenie o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego, wydane przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej; 3) legitymacja przedszkolna dziecka niepełnosprawnego (w relacjach innych niż wymienione w poz. 7).
17.	Dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej – publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia	37	37	37	-	-	49	49	1) zaświadczenie o spełnianiu obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, wydane przez dyrektora przedszkola lub dyrektora szkoły; 2) legitymacja szkolna (w tym legitymacja dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnym – w relacjach innych niż określone w poz. 7) wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku ucznia, jeżeli nie jest on określony w tej legitymacji.
18.	Studenci do ukończenia 26 roku życia, w tym słuchacze kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych	37	37	37	-	-	49	49	Odpowiednio: 1) dla studentów – legitymacja studencka, wydana przez polską szkołę wyższą, 2) dla słuchaczy kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych, lub kolegiów pracowników służb społecznych – legitymacja słuchacza kolegium, wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku odpowiednio studenta lub słuchacza, jeżeli nie jest on określony w tych legitymacjach.
19.	Studenci – obywatele polscy studiujący za granicą, do ukończenia 26 roku życia	37	37	37	-	-	-	-	1) legitymacja studencka, wydana przez polską szkołę wyższą, albo 2) międzynarodowa legitymacja studencka International Student Identity Card (ISIC), okazywana wraz z legitymacją studencką uczelni zagranicznej oraz dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.
20.	Nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych – publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych	37	-	-	-	-	37	-	Legitymacja służbowa nauczyciela.
21.	Nauczyciele akademicy	37	-	-	-	-	37	-	Legitymacja służbowa nauczyciela akademickiego.
22.	Posiadacze ważnej Karty Polaka	37	37	37	-	-	-	-	ważna Karta Polaka

*) na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. Nr 249, poz. 1824)

Uwaga:

- osoba uprawniona do ulgowego przejazdu w klasie 2 na podstawie biletów jednorazowych korzystająca z przejazdów w klasie 1 zobowiązana jest do uiszczenia dopłaty w wysokości stanowiącej różnicę między należnością za pełnopłatny przejazd w klasie 1 a należnością za pełnopłatny przejazd w klasie 2,
- uprawnienie do korzystania z ulg, wiąże się z obowiązkiem nabycia odpowiedniego biletu, który w pociągu, podczas kontroli należy okazywać wraz z dokumentem poświadczającym uprawnienie do ulgi; nabycie biletu u konduktora (również biletu z ulgą 100%) zasadniczo wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty za wydanie biletu w pociągu.

TABELA Nr 2 – na podstawie ustaw:

- 1) z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002r. Nr 9, poz. 87 z późn. zm.) oraz
 2) z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002r. Nr 42, poz. 371 z późn. zm),
wg stanu na dzień 9 kwietnia 2008r.

Lp.	Uprawnieni do ulgi	Wymiar ulgi (w %)							Dokumenty poświadczające uprawnienia do ulgowych przejazdów ⁶⁾
		przy przejazdach w klasie dowolnej, na podstawie biletów:							
		jednorazowych					miesięcznych imiennych		
		w pociągach:							
osob.	posp., TLK	Ex	IC	EC	osob.	posp.			
23.	Inwalidzi wojenni i wojskowi: zaliczeni do I grupy inwalidów lub uznani za całkowicie niezdolnych do pracy i niezdolnych do samodzielnej egzystencji (choćby bez związku z działaniami wojennymi lub służbą wojskową)	78	78	37	37	37	-	-	Książka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis o zaliczeniu do I grupy inwalidów, albo o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji.
24.	Kombatanci będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi : zaliczonymi do I grupy inwalidów lub uznani za całkowicie niezdolnych do pracy i niezdolnych do samodzielnej egzystencji (choćby bez związku z działaniami wojennymi lub służbą wojskową)	78	78	37	37	37	-	-	Legitymacja osoby represjonowanej zawierająca wpis o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji, wystawiona przez organ rentowy.
25.	Przewodnik towarzyszący w podróży osobie wymienionej w poz. 23 lub 24	95	95	95	95	95	-	-	Książka inwalidy wojennego lub wojskowego (poz. 23) albo legitymacja osoby represjonowanej (poz. 24).
26.	Inwalidzi wojenni i wojskowi: zaliczeni do II lub III grupy inwalidów albo uznani za całkowicie lub częściowo niezdolnych do pracy	37	37	37	37	37	-	-	Książka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis odpowiednio o zaliczeniu do II lub III grupy inwalidów, albo o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy.
27.	Kombatanci będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi : zaliczonymi do II lub III grupy inwalidów lub uznani za całkowicie lub częściowo niezdolnych do pracy	37	37	37	37	37	-	-	Legitymacja osoby represjonowanej zawierająca wpis o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, wystawiona przez organ rentowy.
28.	Kombatanci oraz inne osoby uprawnione będące emerytami, rencistami i inwalidami	37	37	37 tylko kl. 2	37 tylko kl. 2	37 tylko kl. 2	-	-	Zaświadczenia wydawane przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, z wpisem o przysługujących uprawnieniach do ulg. <u>Zaświadczenia i legitymacje</u> wystawione przez: 1) Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, 2) Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, 3) Urząd do Spraw Kombatantów, 4) Związek Bojowników o Wolność i Demokrację albo Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, zawierające wpisy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów obowiązujących do dnia 30 stycznia 2002r., poświadczają obecnie obowiązujące uprawnienia – do czasu uaktualnienia wpisu o wysokości przysługującej ulgi lub wymiany dokumentu.

Uwaga:

- osoby wymienione w poz. 28, uprawnione do ulgowego przejazdu w klasie 2 pociągów Ex, IC, EC korzystające z przejazdów w klasie 1 tych pociągów, zobowiązane są do uiszczenia dopłaty w wysokości stanowiącej różnicę między należnością za pełnopłatny przejazd w klasie 1 a należnością za pełnopłatny przejazd w klasie 2,
- uprawnienie do korzystania z ulg wiąże się z obowiązkiem nabycia odpowiedniego biletu, który w pociągu podczas kontroli należy okazywać wraz z dokumentem poświadczającym uprawnienie do ulgi; nabycie biletu u konduktora zasadniczo wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty za wydanie biletu w pociągu.

⁶⁾ **dokumenty (lub ich rodzaje) wymienione w Tabeli Nr 2, zostały określone w rozporządzeniach Ministra Infrastruktury:**

- z dnia 7 lipca 2003r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia inwalidów wojennych i wojskowych oraz innych osób do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 134, poz. 1258) - poz. 23-27,
- z dnia 7 lipca 2003r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia kombatantów oraz innych osób do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 134, poz. 1259) - poz. 28.

UPRAWNIENIA DO BEZPŁATNYCH PRZEJAZDÓW KOLEJĄ

TABELA Nr 3 – na podstawie ustawy z dnia 9 maja 1996r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2003r. Nr 221, poz. 2199 z późn. zm.)

wg stanu na dzień 9 kwietnia 2008r.

L.p.	Uprawnieni	Przejazdy w klasie dowolnej w pociągach osob., posp., TLK, Ex, IC i EC	Dokumenty poświadczające uprawnienia do bezpłatnych przejazdów ⁷⁾
29.	Senatorowie	bezpłatnie	Legitymacja senatora
30.	Posłowie	bezpłatnie	Legitymacja posła

Uwaga: senatorowie i posłowie otrzymują ponadto bezpłatnie, korzystając z:

- 1) przejazdu w pociągu TLK, Ex, IC, EC – odpowiednio: bilet dodatkowy na miejsce do siedzenia w pociągu TLK lub dopłatę za przejazd w danym pociągu Ex, IC, EC (tzw. miejscówkę); nie dotyczy to przejazdów w przedziałach 4-miejscowych oraz w pociągach międzynarodowych IC i EC powracających z zagranicy,
- 2) miejsca sypialnego lub do leżenia – bilet dodatkowy na miejsce sypialne lub do leżenia, na podstawie zlecenia na przejazd w wagonie sypialnym wystawionego odpowiednio przez Kancelarię Sejmu lub Kancelarię Senatu; nie dotyczy to miejsc w pociągach międzynarodowych.

⁷⁾ dokumenty wymienione w Tabeli Nr 3, zostały określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 grudnia 2001r. w sprawie trybu korzystania przez posłów i senatorów z bezpłatnych przejazdów i przelotów na terenie kraju (Dz. U. z 2002r. Nr 1, poz. 13).